

Rada Miejska w Iławie

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Urząd Miasta w Iławie

Spis treści.

Podstawa prawna i merytoryczna programu	3
Wstęp	4
Rozdział I Skala problemów uzależnień w Iławie	6
Rozdział II Dostępność napojów alkoholowych w Iławie	10
Rozdział III Rekomendowane działania i cel programu	13
Rozdział IV Zadania i działania program	15
Załącznik Budżet Miejskiego Programu	

Podstawa prawna i merytoryczna programu

1. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2365 ze zm.).
2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.).
3. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492).
5. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko - Mazurskim na lata 2021 – 2025.
6. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018 – 2022.
7. Raport z VI edycji badań ankietowych rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych, a także zaburzeń zdrowia psychicznego wśród młodzieży iławskiej w 2018 roku. - Krzysztof Bobrowski, Instytut Psychiatrii i Neurologii.
8. Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną - Raport z badań ankietowych zrealizowanych w Województwie Warmińsko - Mazurskim w 2017 roku - Janusz Sierosławski, Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych.
9. Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną – Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. (Europejski Program Badań Ankietowych ESPAD) - Janusz Sierosławski, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Instytut Psychiatrii I Neurologii.

Wstęp

Zgodnie z Art. 4¹.1 *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* - prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. *o zdrowiu publicznym* wprowadziła zmiany do *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy realizacja zadań w zakresie profilaktyki narkomanii, w szczególności zadanie te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz

- dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
 5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym wprowadziła zmiany do *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, Art.10. ust.2 otrzymał brzmienie: „Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w celu realizacji zadań, o których mowa w ust.1, opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Gminnym Programem”, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.”

W kontekście nowego brzmienia w/w artykułów *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* oraz *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii* planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji w Narodowym Programie Zdrowia.

W celu realizacji powyższych zadań wynikających z trzech wyżej wymienionych ustaw opracowany został Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.

Finansowanie realizacji Programu odbywa się ze środków budżetowych Miasta Ławy, głównie ze środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizując Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało

wpisane do Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi lub dotyczyło przeciwdziałania narkomanii w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym stanowi art. 11¹ *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*: „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18.

Rozdział I

Skala problemów uzależnień w Iławie – Raport z 2019 roku.

Działania planowane w Programie wynikają z diagnozy przeprowadzonej w 2018 roku, a opublikowanej w 2019 w postaci „**Raportu z VI edycji badań ankietowych rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych, a także zaburzeń zdrowia psychicznego wśród młodzieży iławskiej w 2018 roku. - Krzysztof Bobrowski, Instytut Psychiatrii i Neurologii**”.

Oprócz wyników badań ankietowych zawartych w Raporcie, kolejnym źródłem dotyczącym wielkości omawianych zjawisk są dane liczbowe z iławskich instytucji prowadzących bieżący monitoring problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi z następujących instytucji: Szpital Powiatowy, Zespół Interdyscyplinarny, Komendę Powiatową Policji, szkoły i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, Powiatową Stację Sanitarno -Epidemiologiczną. Dane z Raportu oraz dane liczbowe z iławskich instytucji są systematycznie zbierane przez Ośrodek Psychoedukacji i publikowane w Miejskim Programie co cztery lata, ostatnio w Programie na rok 2020.

Odsyłając Państwa do szczegółowej analizy danych zawartych w Raporcie prezentujemy najważniejsze wyniki:

- Napoje alkoholowe to najpowszechniej używana substancja psychoaktywna przez młodzież, podobnie jak ma to miejsce w świecie dorosłych w naszym kręgu kulturowym.
- Nastąpiła stabilizacja rozpowszechnienia używania tytoniu i alkoholu na relatywnie niskim poziomie oraz kontynuacja trendu spadkowego w zakresie używania środków narkotyzujących.
- Niestety poziom wskaźników używania jest nadal wysoki i daleko mu do abstynencji młodzieży, o czym świadczą poniższe wyniki, w większości niższe niż 4 i 8 lat wcześniej, ale nadal wysokie.
- 75 % badanych z grupy starszej (15-16 lat), prawie 35% młodszej (13-14 lat) piło alkohol kiedykolwiek w życiu
- 69% z grupy starszej i prawie 25% młodszej, piło alkohol w ciągu ostatniego roku.
- 36,7 % z grupy starszej oraz 9,2 % z grupy młodszej piło alkohol w ciągu ostatniego miesiąca.
- 18.5% piętnastolatków co najmniej raz w ostatnim miesiącu upiło się.
- 3,4 % z badanych trzynastolatków upiło się w ostatnim miesiącu
- 61 % 15-latków i 28 % 13-latków uważa, że w naszym mieście mogą łatwo kupić alkohol.
- 70% grupy starszej i prawie 33 % z młodszej i uczestniczyło w spotkaniach rówieśniczych, na których pito alkohol.
- Co 4 uczeń z grupy starszej i co 10 z młodszej palił papierosy kilka razy w ostatnim roku przed badaniem.

- Prawie 9% z grupy starszej pali papierosy codziennie, w młodszej – 1,7 %.
- W grupie chłopców z młodszej grupy (klasy siódme) nastąpił wzrost palenia papierosów z 6,8 % w roku 2014 do 10,6% w roku 2018
- 15 % badanych z grupy starszej i 3 % młodszej co najmniej raz sięgnęło po narkotyki
- Ponad 5 % używało ich kilkakrotnie, w grupie młodszej – 0,7 %.
- NSP czyli tzw. Dopálacze - używający w ciągu ostatniego roku to 3,6 % i 1,7 %
- 34% starszych i 14 % z grupy młodszej uczestniczyło w ostatnich 12 miesiącach w spotkaniach towarzyskich, na których „były narkotyki”.
- W grupie chłopców z młodszej grupy (klasy siódme) nastąpił wzrost odsetka uczestników spotkań młodzieżowych, podczas których używano narkotyków.
- W tej samej grupie badanych nastąpił wzrost zaangażowania uczniów w zachowania ryzykowne: gry na pieniądze, drobne kradzieże, celowe niszczenie czyjejś własności oraz wzrost odsetka ofiar przemocy i cyber-przemocy.
- 37% z grupy starszej i 22 % z młodszej twierdzi, że są miejsca, gdzie można łatwo kupić narkotyki i uważa, że w ławie jest łatwo je kupić.
- NSP czyli tzw dopálacze w ostatnim roku – 3,6 % z grupy starszej i 1,7 % z grupy trzynastolatków używało dopálaczy, jest to spadek w grupie starszej ale nieznaczny wzrost w młodszej
- Blisko 8% uczniów z grupy młodszej i ponad 15% ze starszej używa leków uspakajających i nasennych
- W grupie starszej używanie leków jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż chłopców, dotyczy 20% dziewcząt.
- Problemy internalizacyjne, obejmujące depresję oraz inne problemy emocjonalne, dotyczą w ławie blisko 1/3 populacji 15-latków.
- Z informacji ze szkół wiemy, że od co najmniej 2 lat zwiększała się liczba dzieci i młodzieży z zachowaniami autodestrukcyjnymi, a zwłaszcza samookaleczeniem, co potwierdzałoby znaczną liczbę problemów emocjonalnych naszej młodzieży.
- W klasach młodszych wzrosły odsetki „ofiar” częstej przemocy w szkole z 15 % w 2014 do 20 % oraz cyberprzemocy z 16 % do 25 %, w klasach starszych są na podobnym poziomie jak w roku 2014 i wynoszą 15 % ofiar przemocy w szkole oraz 23 % ofiar cyberprzemocy.
- Niezależnie o wieku przemocy szkolnej częściej doświadczali chłopcy, cyberprzemocy częściej doświadczali dziewczęta.

W tabeli poniżej prezentujemy wyniki badań z ławy w 2018 roku oraz badań ESPAD: ogólnopolskich w 2019 i wojewódzkich z 2017 roku. Oczywiście porównanie wyników nie zawsze jest miarodajne, gdyż pytania w badaniach ESPAD są w kilku miejscach inaczej sformułowane niż w badaniach ławskich, ale w jakimś zakresie wyniki z Tabeli pokazują skalę badanych zmiennych w trzech zmiennych – alkohol, nikotyna i narkotyki.

Z innych danych, m.in. z Punktu Konsultacyjnego, a zwłaszcza z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że alkohol współtowarzyszy większości problemów rodzinnych:

- Na 51 założonych procedur Niebieskiej Karty w roku 2020 w 40 rodzinach „przemocy” towarzyszy nadużywanie lub uzależnienie od alkoholu w rodzinie.
- W 29 rodzinach z Niebieskiej Karty są małoletnie dzieci.
- W trzech rodzinach ze względu na przemoc w rodzinie i uzależnienie od alkoholu rodzice zostali pozbawieni praw rodzicielskich, a dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej
- Na 37 prowadzonych procedur przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w co najmniej 19 rodzinach są małoletnie dzieci.
- Co najmniej 70 % porad dla rodziców dorastających dzieci ma związek z używaniem przez młodych ludzi (w wieku 17-25 lat) różnych substancji psychoaktywnych, w tym także alkoholu.
- Zwiększa się liczba młodych ludzi szukających pomocy w związku z problemami małżeńskimi i rodzinnymi w związku z nadużywaniem alkoholu przez partnera.

Tabela: Porównanie wyników badań ławskich, wojewódzkich i krajowych w wymienionych kategoriach.

Badania:	IŁAWA IPiN 2018		WARMIŃKO –MAZURSKIE ESPAD 2017		POLSKA ESPAD 2019	
	13-14	15-16	15-16	17-18	15-16	17-18
Wiek badanych						
Picie alkoholu (ostanie 30 dni)	9%	37%	39,3%	70,5%	46,7%	76,1%
Dostępność – łatwo i bardzo łatwo kupić (różnice w treści pytań)	28%	61%	39,1%	64,5%	45,8%,	72,2%
Środki narkotyzujące - substancje: marihuana, haszysz, przetwory konopi	*1,3%	*15,3%	23,1%	46,8%	21,4%	37,0%
Dostępność narkotyków (różnice w wymienionych narkotykach)	22,2%	37,4%	23,0%	24,8%	22,7%	25,4%
Dopalacze (przynajmniej raz w ciągu całego życia)	**1,7%	**3,6%	5,2%,	8,8%	5,2%	5,3%
Nikotyna. Jakiegokolwiek doświadczenie z paleniem w ciągu całego życia	***11%	***26%	55,6%	74,7%	49,9%	65,5%
Inna forma nikotyny (e- papierosy)	15%	40%	b/d	b/d	56,3%	64,8%
Leki uspakajające i nasenne (choć raz w ciągu życia)	8%	15%	12,7%	17,7%	15,1%	18,3%
Problemy internalizacyjne – depresja, problemy emocjonalne	18%	30%	6,7%	27,2%	b/d	b/d

* Iława - przynajmniej raz, ** Iława – ostatnie 12 miesięcy, *** Iława - przynajmniej kilka razy w ciągu roku

Rozdział II

Dostępność napojów alkoholowych w Łławie

Według Raportu z badań łławskich 61 % 16-latków i 27,6 % 14-latków uważa, że w naszym mieście mogą łatwo i bardzo łatwo kupić alkohol. Na przestrzeni blisko 18 lat gdy badania ankietowe są przeprowadzane są to wyniki niższe od poprzednich (najwyższe to 67,6 % w grupie starszej i 50% w grupie młodszej).

Z jednej strony możemy powiedzieć, że tendencja malejąca mimo pewnych wahań utrzymuje się ale niestety nadal są to wskaźniki mocno za wysokie. Potwierdzają to także badania wojewódzkie (2017 rok) i ogólnopolskie (2019 r.), gdzie dostępność w ocenie młodzieży również się zmniejsza, ale dynamika jest bardzo niska.

...„w zakresie oceny dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy. Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wódka. Biorąc pod uwagę coraz bardziej liberalne podejście rodziców do picia alkoholu przez ich pociechy można obawiać się o trwałość pozytywnego trendu w rozpowszechnieniu picia przez młodzież”...
(Badania ESPAD 2019r.).

Celem działań profilaktycznych jest między innymi stopniowe ograniczanie spożywania napojów alkoholowych poprzez ograniczanie wszelako rozumianej dostępności. Bardzo ważna jest tzw. dostępność fizyczna napojów alkoholowych określana między innymi liczbą punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W dniu 9 marca 2018 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nakłada na Radę Gminy obowiązek ustalenia w drodze uchwał maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i do spożycia poza miejscem sprzedaży z podziałem na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3 ustawy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ubiegłych latach w Łławie, mając na uwadze cele ustawowe zmierzające do ograniczania dostępności do alkoholu, liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych została ustalona łącznie na poziomie **425 zezwoleń**. Zgodnie z wcześniej obowiązującym prawem lokalnym, punkty sprzedaży w Łławie mogły maksymalnie otrzymać 450 zezwoleń po (150 zezwoleń na każdy rodzaj). Poniżej aktualny podział zezwoleń:

- a. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – **140 zezwoleń**,

b. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – **285 zezwoleń**,

Podział według rodzaju napojów alkoholowych o których mowa w art. 18 ust. 3,

- a. **160 zezwoleń** - do 4,5 proc. zawartości alkoholu oraz na piwo,
- b. **35 zezwoleń** - powyżej 4,5 proc. do 18 proc. zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- c. **130 zezwoleń** - powyżej 18 proc. zawartości alkoholu.

Maksymalne liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uległy nieznacznemu zmniejszeniu, co jest zgodne z polityką ograniczania dostępności do napojów alkoholowych. Jednakże w świetle wcześniejszych analiz oceny dostępności alkoholu przez samą młodzież i poniższą analizę relacji wydanych zezwoleń w stosunku do limitów należy się zastanowić czy obecne rozwiązania są z punktu profilaktyki uzależnień odpowiednie.

Relacja wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu do ustalonych limitów (zgodnie z uchwałą Nr LV/490/18 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 18 czerwca 2018 r.)

1. Zgodnie z §1. uchwały ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Ławy z podziałem na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych zawierających:

Rodzaje alkoholu	Ustalony limit	Liczba wydanych zezwoleń		Pozostało do wykorzystania
		detal	gastronomia	
do 4,5 proc. zawartości alkoholu oraz na piwo	160	76	35	49
powyżej 4,5 proc. do 18proc. zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	135	76	19	40
powyżej 18 proc. zawartości alkoholu	130	71	18	41
	425	223	72	130

2. Zgodnie z §2. uchwały ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odrębnie dla:

	Ustalony limit	Wykorzystano	Pozostało
zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	140	72	68
zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	285	223	62

W Ławie obecnie funkcjonuje 110 miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 76 sklepów,
- 34 lokale gastronomiczne,

Przy liczbie mieszkańców 31709 (informacja z Ewidencji Ludności na dzień 16.10.2020 r.) - otrzymujemy 288 osób na jeden punkt sprzedaży. Według Światowej Organizacji Zdrowia na jeden punkt sprzedaży powinno przypadać w przedziale 1000–1600 osób (dane z 2015 r.). Ze wskaźnikiem na poziomie 288 osób na punkt jesteśmy daleko od ilości rekomendowanych przez WHO, a jednocześnie sytuuje nas to blisko średniej krajowej (297 mieszkańców na punkt) i wojewódzkiej (278 osób na punkt).

W związku z powyższym należy zadać sobie pytanie czy w Ławie nie mamy za dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych i zbyt wysoki poziom maksymalnych liczb zezwoleń na sprzedaż alkoholu?

Analizę powyższych zagadnień związanych z dostępnością alkoholu w Ławie przeprowadzi Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z udziałem radnych ze wszystkich komisji Rady Miejskiej.

Rozdział III

Rekomendowane działania i cel programu

Uwzględniając powyższe dane oraz informacje ze szkół, należy stwierdzić, że główne problemy którymi samorząd przy współpracy instytucji, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej zajmie się w ramach realizacji Programu w 2021 roku to:

1. Problemy emocjonalne dzieci i młodzieży, zagrożenie depresją, zachowania suicydalne.
2. Zachowania ryzykowne związane z korzystaniem z Internetu (cyberprzemoc, uzależnienia ekranowe, znajomości internetowe).
3. Zbyt łatwa dostępność młodzieży do napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych.
4. Zbyt mała świadomość rodziców dotycząca przyczyn zachowań ryzykownych dzieci, znaczenia czynników chroniących i czynników ryzyka w procesie wychowania.
5. Używanie przez młodzież leków uspakajających, nasennych i leków z kodeiną bez zaleceń lekarskich.
6. Wzrost rozpowszechnienia palenia papierosów wśród 13-14-latków i używania e-papierosów przez młodzież i osoby dorosłe.
7. Wzrost ilości przypadków przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy wśród 13-14 latków.
8. Zwiększenie ilości Niebieskich Kart rodzin z „coraz krótszym stażem” oraz rodzin w których przemocy doświadczają dzieci zarówno „jako ofiara” i jako świadek.
9. Kontynuacja działań interwencyjnych i pomocowych w rodzinach z problemami uzależnień i przemocy.
10. Dostosowanie form pracy w tym pomocy psychologicznej, prawnej, poradnictwa wychowawczego i profilaktyki dla dzieci i młodzieży oraz szkoleń do istniejącej sytuacji pandemii.

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cele szczegółowe Programu to:

1. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z uzależnieniami i innymi zachowaniami ryzykownymi.
2. Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, poradnictwa wychowawczego i wsparcia dla rodziców i dzieci w sytuacji problemów uzależnień i innych zachowań ryzykownych.
3. Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży.

4. Ograniczenie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.
5. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób mających problemy z używaniem alkoholu, dla rodzin z problemami uzależnienia od alkoholu i innych substancji oraz osób z problemem przemocy w rodzinie.
6. Zwiększenie zakresu współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi służącej lepszemu rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Cele powyższe pragniemy osiągnąć poprzez zaplanowane w programie zadania i działania, których koordynacją i przebiegiem zajmuje się wydział Urzędu Miasta - Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie.

Rozdział IV

Zadania i działania

Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r.

ZADANIE PIERWSZE - Pomoc psychologiczna i poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin, osób i rodzin z problemem przemocy, rodziców, dzieci i młodzieży, wspieranie środowisk abstynenckich

Cel: zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej i poradnictwa dla członków rodzin z problemem uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych w tym NSP oraz osób doznających przemocy w rodzinie. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień i przemoc, pomocy psychologicznej i prawnej. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. Wspieranie środowisk abstynenckich i ich rodzin.

DZIAŁANIA:

I. Pomoc psychologiczna i poradnictwo dla dzieci, młodzieży i dorosłych w Ośrodku Psychoedukacji.

1. Pomoc psychologiczna dla dorosłych w zakresie problemów związanych z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi, przemocą w rodzinie, sytuacją kryzysową w rodzinie i zachowaniami ryzykownymi dzieci i młodzieży, prowadzenie superwizji zespołu.
 - a. prowadzenie dyżurów interwencyjnych, konsultacji i poradnictwa psychologicznego, terapii zaburzeń psychicznych w związku z problemem uzależnienia, współuzależnienia, problemem przemocy, problemem DDA w rodzinie dla osób dorosłych;
 - b. prowadzenie konsultacji, poradnictwa psychologicznego, indywidualnego, rodzinnego i grupowego w zakresie profilaktyki problemów uzależnienia, zachowań suicydalnych, problemów emocjonalnych, depresji i przemocy w rodzinie - dla rodziców i nauczycieli;
 - c. prowadzenie poradnictwa i szkoleń oraz Szkoleniowe Rady Pedagogiczne w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy dla rodziców i pracowników z różnych grup zawodowych;
 - d. prowadzenie superwizji pracy zespołu konsultacyjnego w Ośrodku Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie oraz pracowników socjalnych członków grup roboczych.

2. Pomoc psychologiczna dla dorosłych i młodzieży w związku z problemem przemocy, uzależnień od narkotyków w tym NSP, zachowaniami ryzykownymi młodzieży, wczesna interwencja profilaktyczna w sytuacji picia alkoholu i używania narkotyków przez dzieci i młodzież.
 - a. prowadzenie dyżurów interwencyjnych, konsultacji i poradnictwa psychologicznego, terapii zaburzeń psychicznych w związku z zachowaniami ryzykownymi młodzieży, problemem przemocy dla dorosłych i młodzieży;
 - b. prowadzenie konsultacji, poradnictwa psychologicznego, indywidualnego, rodzinnego w związku z problemem nadużywania narkotyków, NSP i leków; informowanie o dostępnych miejscach leczenia uzależnienia od narkotyków;
 - c. prowadzenie spotkań w ramach Wczesnej Interwencji Profilaktycznej dla rodziców i dzieci- krótkie konsultacje mające na celu uświadomienie młodzieży i ich rodziców zagrożeń płynących z zażywania środków psychoaktywnych, podejmowania zachowań ryzykownych;
 - d. psychoedukacja w szkołach - prowadzenia zajęć profilaktycznych, psychoedukacyjnych i warsztatów dla uczniów iławskich szkół w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych;
 - e. udział w spotkaniach rodzin, spotkaniach rodzica z dzieckiem skierowanych przez Sąd Rodzinny w ramach postanowień o ustaleniu kontaktów, edukacji rodziców i dziadków z elementami mediacji rodzinnych;
 - f. prowadzenie poradnictwa dla młodzieży eksperymentującej z NSP, marihuaną.
3. Pomoc psychologiczna dla rodziców i dzieci w związku z problemami dzieci, zachowaniami ryzykownymi dzieci z rodzin z problemami uzależnień, przemocy oraz rodzin zagrożonych powyższymi problemami.
 - a. prowadzenie konsultacji, poradnictwa psychologicznego indywidualnego i rodzinnego w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych i przemocy dla rodziców;
 - b. prowadzenie terapii i poradnictwa systemowego oraz konsultacji dla rodzin i/lub rodziców w związku z zachowaniami ryzykownymi dzieci;
 - c. wsparcie, pomoc psychologiczna dla rodziców i dzieci z FASD.
4. Pomoc psychologiczna dla rodzin i małżeństw w związku z problemami rodzinnymi, sytuacją kryzysową, wsparcie po ukończonej terapii uzależnień.
 - a. prowadzenie konsultacji, poradnictwa psychologicznego indywidualnego, małżeńskiego i rodzinnego w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych i przemocy dla rodziców;

- b. prowadzenie terapii i poradnictwa systemowego dla rodzin i/lub rodziców w związku z sytuacją kryzysową w rodzinie;
- c. prowadzenie edukacji i poradnictwa dla rodzin z problemem uzależnień i przemocy;
- d. udział w spotkaniach rodzin, spotkaniach rodzica z dzieckiem skierowanych przez Sąd Rodzinny w ramach postanowień o ustaleniu kontaktów, edukacji rodziców i dziadków z elementami mediacji rodzinnych;

II. Działania grupowe, wspieranie środowisk abstynenckich i ich rodzin, wsparcie leczenia uzależnień.

1. Prowadzenie działań grupowych skierowanych dla osób z problemami uzależnień od alkoholu oraz przemocy w rodzinie i ich rodzin, rodzin w sytuacji kryzysu, osób DDA:
 - a. grupa terapeutyczno - edukacyjna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
 - b. warsztaty psychologiczne dla członków rodzin osób uzależnionych i DDA;
2. Działania grupowe skierowane do rodziców w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży - „Szkoła dla rodziców” i/lub „Warsztaty Umiejętności Wychowawczych dla Rodziców”.
3. Prowadzenie zajęć edukacyjnych (rodziny z problemem uzależnień, osoby doświadczające przemocy, sprawcy przemocy, kierowcy itp.), spotkań indywidualnych dla osób skierowanych przez Sąd Rejonowy w Łławie.
4. Wspieranie środowisk abstynenckich i ich rodzin poprzez udzielenie sal do spotkań, pomoc przy organizowanych spotkaniach, mityngach, udział w warsztatach prowadzonych przez Ośrodek.
5. Wspieranie, współpraca i prowadzenie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej uczestników grup samopomocowych działających w Ośrodku Psychoedukacji: AA, Al - Anon, DDA, NA i ich rodzin.
6. Wspieranie leczenia, terapii uzależnień m.in. poprzez: zakup literatury, umożliwienie korzystania z sal Ośrodka Psychoedukacji w celu realizacji programów, dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników placówek leczenia uzależnień w publicznej służbie zdrowia, informowanie o dostępnych miejscach pomocy i kompetencjach poszczególnych służb i instytucji, w których można uzyskać pomoc.

III. Koordynacja działań w ramach procedury Niebieskiej Karty, funkcjonowanie Zespołu interdyscyplinarnego (ZI), profilaktyka i pomoc w sytuacji przemocy w rodzinie.

Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Zespół interdyscyplinarny

realizuje następujące działania: realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, pomoc osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu ich problemów.

1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- a. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- b. podejmowanie działań pomocowych w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- c. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- d. monitorowanie sytuacji w rodzinach w których wystąpił problem przemocy,
- e. współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- f. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- g. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- h. współpraca z Sądem, Prokuraturą, Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Służbą Zdrowia i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie problemów przemocy w rodzinie,
- i. dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów,
- j. w skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji, które pracują w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Realizacja działań w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

ZADANIE DRUGIE – Działania profilaktyczno – wychowawcze w Ośrodku Psychoedukacji

Cel: prowadzenie działań profilaktyczno-wychowawczych oraz działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie profilaktyki problemów uzależnień i przemocy w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych i opiekuńczych.

DZIAŁANIA:

I. Prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w klubie aktywności Junior i klubie młodzieżowym.

1. Prowadzenie Klubu Aktywności Junior w Ośrodku Psychoedukacji:
 - a. bieżąca działalność wychowawczo – profilaktyczna Klubu Aktywności „Junior” (zajęcia dla dzieci ze szkół podstawowych kierowanych przez pedagogów);
 - b. objęcie wsparciem dzieci z rodzin z problemem alkoholowych i przemocą w rodzinie, kierowanych przez MKRPA i ZI;
 - c. prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, psychoedukacyjnych i warsztatów profilaktycznych w Ośrodku;
 - d. udział w konkursach i programach organizowanych przez Polski Czerwony Krzyż, Sanepid oraz inne organizacje;
 - e. profilaktyka innych zachowań ryzykownych występujących u dzieci (nadużywanie internetu, przemoc rówieśnicza, zaburzenia emocjonalne itp.).
2. Działania skierowane do rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia: np. „Szkoła dla rodziców”.
3. Prowadzenie zajęć profilaktyczno – wychowawczych skierowanych do uczniów szkół ponadpodstawowych (np. warsztaty, zajęcia klubowe stacjonarne, zawody i turnieje sportowe, zajęcia tematyczne, zajęcia sportowe, zajęcia komputerowe, promocja wolontariatu; objęcie wsparciem młodzieży z rodzin z problemem alkoholowych i przemocą w rodzinie, kierowanych przez MKRPA i ZI.
4. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa wychowawczego dla rodziców dzieci uczestniczących w zajęciach Klubu Aktywności „Junior” oraz młodzieży.
5. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa wychowawczego oraz wczesnej interwencji w sytuacji picia alkoholu przez młodzież.
6. Współpraca z Młodzieżową Radą Miasta i samorządami szkolnymi w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych.

II. Półkolonie i kolonie

1. Prowadzenie dodatkowych zajęć profilaktyczno-wychowawczych w okresie przerwy zimowej oraz wakacyjnej skierowanych do dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach w Ośrodku i kierowanych przez pedagogów.
2. Kolonie letnie profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z Ośrodka Psychoedukacji.

ZADANIE TRZECIE – Działania profilaktyczno-wychowawcze w innych placówkach miejskich

Cel: prowadzenie działań profilaktyczno – wychowawczych w innych placówkach na terenie miasta Ławy: działania informacyjne i edukacyjne w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych

w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

DZIAŁANIA:

I. Zajęcia interwencyjne, aktywizujące i edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

1. Prowadzenie zajęć edukacyjnych i warsztatowych w przedszkolach i szkołach przez pracowników (pedagog, psycholog) z Ośrodka Psychoedukacji:

a. Zajęcia dla dzieci przedszkolnych

"Emocje w nas i wokół nas" - godzinne warsztaty na postawie gry „Pytaki”, poświęcone omówieniu tematu emocji, uczeniu się właściwego rozpoznawania ich, nazywania i wyrażania. Celem zajęć jest również integracja w grupie, nawiązywanie dobrych relacji, rozwijanie w dzieciach poczucie własnej wartości.

b. Zajęcia dla uczniów klas I – V szkół podstawowych:

„Poznajmy się lepiej” 2 godzinne zajęcia profilaktyczno – wychowawcze integrujące grupę poprzez zabawowe formy poznania się. Ponadto zapoznanie się z działalnością Ośrodka oraz z organizacją zajęć pozalekcyjnych dla dzieci.

„Stop cyberprzemocy” – 2 godzinne zajęcia prezentujące zjawisko cyberprzemocy, wypracowanie zasad bezpiecznego korzystania z urządzeń multimedialnych, odpowiedniego reagowania

w sytuacjach cyberprzemocy.

c. Zajęcia dla uczniów klas VI – VII szkół podstawowych:

„Agresja w nas i wokół nas” - Godzinne zajęcia w oparciu o grę „Integro”, zrealizowaną na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Koncepcja zajęć opiera się na strategiach profilaktycznych. Uczestnicy uczą się komunikacji, pracy w grupie, kontaktu z własnymi emocjami, empatii, umiejętności rozwiązywania konfliktów, tolerancji i szacunku do siebie i innych. Zajęcia mającą również na celu zapobieganie przemocy i prześladowaniom w szkole.

d. Zajęcia dla uczniów szkół ponadpodstawowych i VIII klas szkół podstawowych:

"Cięża a alkohol" – zajęcia mające na celu uświadomienie młodym ludziom, głównie dziewczynom zagrożeń jakie płyną, jeśli kobieta pije alkohol w okresie ciąży, jak naraża swoje

dziecko na ryzyko nieodwracalnych uszkodzeń, które będą rzutować na całe jego życie, zespół FASD. Zachęcanie do całkowitej abstynencji podczas ciąży.

„Przemoc i prześladowanie w szkole” – projekcja filmu „Pif, Paf – jesteś trup”, dostarczenie wiedzy na temat różnych aspektów i przejawów przemocy w szkole, uświadamianie mechanizmów związanych z wejściem w rolę agresora, kształtowanie postaw tolerancji i pomocy. (tylko szkoły ponadpodstawowe).

„Uzależnienia” – poznanie mechanizmów uzależnienia, konfrontowanie młodzieży z ich wyobrażeniami, mitami na temat uzależnienia, dostarczenie informacji, gdzie szukać pomocy (jw.)

„Samookaleczenia” – przyczyny i uwarunkowania, poznanie alternatywnych sposobów rozładowywania napięć, dostarczenie informacji, gdzie szukać pomocy, uczulanie młodzieży na problemy innych (jw.).

„Punkt Wyjścia” - warsztaty dla młodzieży w oparciu o filmy z kanału YouTube Reżysera Życia, poruszające tematy depresji, przemocy rówieśniczej, komunikacji i emocji. Celem zajęć jest dostarczenie młodzieży rzetelnych informacji związanych z depresją, przemocą, prześladowaniem i tym samym zwiększenie ich umiejętności radzenia sobie z emocjami, sposobów rozwiązywania konfliktów, szukania pomocy i wsparcia w tych trudnych sytuacjach:

„ZNIKAJĄCE DZIECI” - Film Znikające dzieci - (STOP samobójstwom w nastoletniej depresji) powstał na potrzeby kampanii społecznej Forum Przeciw Depresji, organizowanej od 2007 roku. Film ma na celu zwrócenie uwagi na problem depresji wśród nastolatków oraz uwrażliwienie ich samych na subtelne sygnały, które wysłała nastolatek z depresją – pokazanie, że z pozoru wszystko może wyglądać normalnie, a w środku człowiek przeżywa kryzys lub może przeżywać.

„(NIE)WIDZIALNA NASTOLETNIA DEPRESJA” –Film został zrealizowany na potrzeby 13. edycji kampanii edukacyjno-społecznej Forum Przeciw Depresji. Produkcja porusza jedną z głównych przyczyn depresji u nastolatków, jaką jest nieodpowiednio wykształcona więź w rodzinie a ta więź z dzieckiem jest kluczowa w budowaniu poczucia bezpieczeństwa.

„JAK nie ZGUBIĆ SIEBIE” –Film powstał w wyniku pandemii COVID-19, na potrzeby najstarszego w Polsce Hospicjum Św. Łazarza w Krakowie, aby zrozumieć potrzeby chorych i umierających. Produkcja opowiada o losach nastolatki, która kreuje wokół siebie fałszywą rzeczywistość, uciekając tym samym od problemów związanych z rodziną i znajomymi. Dziewczyna musi pokonać chorobę, a potem poradzić sobie ze śmiercią bliskiej osoby.

„NASTOLATKA W CIĄŻY” - Film opowiada historię licealistki, której zawalił się świat, gdy zrobiła test ciążowy. Przekonana, że nie ma na kogo liczyć – ani na chłopaka, ani na rodziców, szuka pomocy w Internecie.

„PIGUŁKA STRACHU” – Film opowiada historię pewnej imprezy i dylematu pewnej dziewczyny, której ktoś zrobił krzywdę. Co ma zrobić? Zgłosić, ukryć, zapomnieć?

2. Realizacja programów profilaktycznych zalecanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania

Narkomanii w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

3. Współpraca ze szkołami - doradztwo i konsultacje przy tworzeniu szkolnych programów profilaktycznych, konsultacje i poradnictwo psychologiczne dla nauczycieli ławskich szkół, szkoleniowe Rady Pedagogiczne, edukacja rodziców.
4. Edukacja dla dorosłych i dzieci w zakresie profilaktyki społecznej poprzez projekcje filmów i dyskusje z udziałem profesjonalistów np. „Długi Metraż” „Kultowe Bajki”.
5. Wspieranie Klubu Harcerskiego w realizacji działań profilaktycznych poprzez naukę umiejętności społecznych w tym współpracy, rozwiązywania problemów, rozwijania zainteresowań; korzystanie z sali i sprzętu Ośrodka Psychoedukacji, dofinansowanie zajęć profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych metodą harcerską skierowanych do dzieci i młodzieży z Hufca ZHP Ława.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań profilaktyczno-wychowawczo – edukacyjnych m.in. wsparcie techniczne, realizacja wspólnych przedsięwzięć.
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zlecenie organizacjom pozarządowym zadań publicznych w zakresie zorganizowania dzieciom, młodzieży oraz dorosłym z grup podwyższonego ryzyka dodatkowych możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego, rozwoju zainteresowań przeciwdziałanie sięganiu po środki psychoaktywne oraz psychoedukacji:
 - a. Zajęcia letnie profilaktyczno – wychowawcze dla dzieci z terenu miasta Ławy;
 - b. Zajęcia letnie profilaktyczno – wychowawcze dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną z terenu miasta Ławy;
 - c. Działania informacyjne i edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych na rzecz podniesienia świadomości społecznej na temat zdrowego stylu życia bez środków psychoaktywnych w tym prowadzenie kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym
8. Współpraca z Centrum Organizacji Pozarządowych i z Inkubatorem Przedsiębiorczości Społecznej: m.in. poradnictwo i szkolenia w zakresie tworzenia projektów dla organizacji pozarządowych działających w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych. Prowadzenie bieżących konsultacji w zakresie pisania wniosków w/w obszarze. Bieżący monitoring ofert i konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych i profilaktyki społecznej.

9. Monitorowanie sytuacji w zakresie nadużywania alkoholu przez dzieci i młodzież, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP - realizacja badań wśród młodzieży szkolnej.
10. Współpraca szkoleniowa z Ośrodkami leczenia narkomanów (Monar, Karan, itp.).
11. Wspieranie i realizacja programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychoaktywnych i NSP.
12. Współpraca przy realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z następującymi podmiotami: Sąd Rejonowy w Ławie, Komenda Powiatowa Policji w Ławie, szkoły ławskie, Ławskie Centrum Kultury, Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ławie, Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Ławie, Sanepid, organizacje pozarządowe, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ławie, Oddział Leczenia Uzależnień w Ławie, Poradnia Leczenia Uzależnień w Ławie, Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę” w Warszawie, Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku Filia w Ławie, Kluby i grupy samopomocowe – AA, Al-Anon, DDA, NA.

II. Dofinansowanie zadań profilaktycznych w MOPSiku

1. Zaspokajanie podstawowych potrzeb socjalnych dzieci w formie codziennego dożywiania w postaci podwieczorków. Dożywianie w formie obiadów w okresie ferii zimowych i letnich półkolonii.
2. Działania wychowawcze i edukacyjne dla dzieci i młodzieży uczęszczającej na zajęcia
3. Prowadzenie dodatkowych zajęć profilaktyczno-wychowawczych w okresie przerwy zimowej oraz wakacyjnej skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu miasta Ławy.
4. Kolonie letnie profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z MOPSIK.

ZADANIE CZWARTE – Organizacja i współorganizacja szkoleń, konferencji i kampanii informacyjnych.

Cel: szkolenia konferencje i kampanie o charakterze profilaktycznym prowadzone na terenie Ławy, promocja zdrowego stylu życia, prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z zachowań ryzykownych, w tym nadużywania alkoholu i narkotyków.

DZIAŁANIA

1. Kampanie informacyjne

1. Przeprowadzenie lub zlecenie zorganizowania i przeprowadzenia kampanii informacyjnych:
 - a. kampania "Aktywnie i Zdrowo" - dotyczącej promowania aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia bez używek wśród mieszkańców Ławy.
 - b. kampania „Przeciw Depresji”
 - c. kampanie z zakresu profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy
2. Prowadzenie dokumentacji merytorycznej i statystycznej.
3. Udział w innych, ogólnopolskich lub regionalnych kampaniach informacyjnych i profilaktyczno – edukacyjnych.
4. Nadzór nad zbiorem oraz rozpowszechnianie materiałów publikacji, ulotek, plakatów itp. o tematyce profilaktyczno - wychowawczej niezbędnej do prowadzenia działań profilaktycznych oraz warsztatów.

2. Szkolenia, warsztaty i konferencje

1. Szkolenia i konsultacje dla osób pracujących w instytucjach działających w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych i profilaktyki przemocy w rodzinie.
 - a. Superwizja dla pracowników socjalnych.
 - b. Konsultacje dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów, kuratorów itp.
2. Szkolenie „Skuteczny wychowawca i profilaktyk”.
3. Szkolenia, spotkania realizowane w szkołach skierowane do kadry pedagogicznej m.in. udział w szkoleniowych radach pedagogicznych:
 - a. Działania profilaktyczne w placówce - co jest a co nie jest profilaktyką w szkole.
 - b. Zachowania ryzykowne - używanie substancji psychoaktywnych, samookaleczenia, agresja, itp. - przyczyny, uwarunkowania, profilaktyka.
 - c. Prawne aspekty dysfunkcji w rodzinie - uzależnienie, przemoc, niewydolność wychowawcza. Co szkoła może zrobić w tym zakresie?
 - d. Inne tematy zgłaszane przez szkoły.
4. Dofinansowywanie do szkoleń i kursów dla profesjonalistów działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
5. Konferencja dotycząca zdrowego stylu życia i profilaktyki zachowań ryzykownych.
6. Szkolenia dla właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

7. Szkolenia dla kandydatów na kierowców „Alkohol a kierowca” – współpraca z organizatorami kursów na prawo jazdy.

ZADANIE PIĄTE – Miejska komisja rozwiązywania problemów alkoholowych

Cel: Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu sądowego obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie; inicjowanie działań profilaktycznych i związanych z ograniczeniem dostępności do alkoholu.

1. Skład Miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (MKRPA) w Łławie reguluje Zarządzenie Burmistrza Miasta Łławy.
2. Tryb działania oraz sposób realizacji zadań MKRPA ustalony jest w jej Regulaminie.

Zadania Miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w Łławie

1. Prowadzenie postępowania o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.
2. Przeprowadzanie kontroli i oględzin lokali w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej w Łławie - przygotowywanie opinii MKRPA jako obligatoryjnego dokumentu przy ubieganiu się o zezwolenie na sprzedaż alkoholu.
3. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Łławy.
4. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi.
5. Współpraca przy przygotowywanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Łławie w sprawie zasad usytuowania oraz liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych i innych uchwał związanych z dostępnością napojów alkoholowych i profilaktyką problemów uzależnień.
6. Monitoring wybranych miejsc na terenie miasta Łława ze względu na zachowania ryzykowne młodzieży i przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych.
7. Inicjowanie działań profilaktycznych w środowisku lokalnym.
8. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe i problemy przemocy pomocy psychologicznej i prawnej:

- a. motywowanie i informowanie o możliwościach leczenia osób uzależnionych i możliwościach pomocy członkom rodzin;
- b. motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia;
- c. udzielanie pomocy prawej w sytuacji problemów rodzinnych w związku z nadużywaniem substancji psychoaktywnych, problemem przemocy w rodzinie, zachowaniami ryzykownymi dzieci;
- d. udział z ramienia MKRPA w posiedzeniach Sądu w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
- e. udział w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasady wynagradzania członków Miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:

1. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu plenarnym MKRPA - 150, 00 zł.
Za udział w spotkaniach roboczych i posiedzeniach dotyczących opiniowania zgodności usytuowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej, członek MKRPA nie otrzymuje dodatkowego wynagrodzenia.
2. Wynagrodzenie Przewodniczącego Komisji – 500,00 zł miesięcznie.
3. Wynagrodzenie zastępcy Przewodniczącego Komisji – 300 zł miesięcznie.
4. Wynagrodzenie Sekretarza Komisji – 400 zł miesięcznie.
5. Przeprowadzenie wywiadów środowiskowych – 50,00 zł za przeprowadzony wywiad.
6. Przeprowadzenie kontroli i obserwacji w godzinach wieczornych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Ławy – 180 zł za jeden dzień obserwacji.
7. Udział z ramienia MKRPA w posiedzeniach Sądu w zakresie procedury sądowego obowiązania do leczenia - 75 zł za każdy udział w rozprawie.
8. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu – dyżur terapeuty 50 zł/h.
9. Poradnictwo prawne w zakresie problemów rodzinnych wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia, przemocy w rodzinie, zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz reprezentowanie spraw Miejskiej Komisji podczas posiedzeń sądowych w zakresie procedury sądowego zobowiązania do leczenia - dyżur radcy prawnego 100 zł/h.

ZADANIE SZÓSTE – Utrzymanie Ośrodka Psychoedukacji

Cel: realizacja zadań i inwestycji mających na celu prawidłowe funkcjonowanie Ośrodka związane z bieżącym utrzymaniem budynku i prowadzeniem oraz koordynowaniem działań profilaktycznych w mieście w ramach Miejskiego Programu.

DZIAŁANIA

1. Realizacja zadań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie Ośrodka związane z bieżącym utrzymaniem budynku.
2. Izolacja ściany piwnicznej w budynku oraz naprawa tarasów na terenie Ośrodka.
3. Dostawa i montaż sztucznej, rekreacyjnej skałki wspinaczkowej na placu zabaw przy Ośrodku Psychoedukacji w ramach Kampanii profilaktycznej "Aktywnie i Zdrowo".
4. Bieżąca konserwacja urządzeń i zabawek na placu zabaw, boiska i siłowni zewnętrznej.
5. Udostępnienie pomieszczeń dla stowarzyszeń, grup samopomocowych itp.
6. Zakupy materiałów, narzędzi, sprzętu itp. na potrzeby przeprowadzenia drobnych napraw w budynku.
7. Bieżące utrzymanie terenu wokół budynku Ośrodka, porządki, drobne naprawy.
8. Opłaty za media (energia elektryczna, woda, gaz ziemny, nieczystości).
9. Modernizacja systemu ogrzewania w budynku Ośrodka.
10. Dalsza modernizacja pomieszczeń w Ośrodku tj. wymiana podłóg i pomalowanie ścian w trzech pomieszczeniach biurowych.

Opracowanie:

Urząd Miasta w Ławie – Wydział Ośrodek Psychoedukacji
Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie